

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning
ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 23

Utgitt 22 mai.

1917

Driftsreglement for Ekebergsporveien,

15 mai.

approbert 15 mai 1917 av Departementet for de Offentlige Arbeider i henhold til den departementet ved kongelig resolution av 4 s. m. givne bemyndigelse, saaledes at reglementet blir gjældende indtil videre.

Almindelige bestemmelser.

§ 1. Enhver, som befinder sig paa sporveiens omraade, eller som benytter sporveiens transportmidler, ansees at ha indgaat paa de bestemmelser, som indeholdes i nærværende reglement, som skal være opslaat paa stationerne og ligge til eftersyn hos ekspeditørerne.

§ 2. Paa alle stationer samt paa andre dertil passende steder skal findes opslaat kjøreplaner, som angir togenes hyppighet samt ankomst- og avgangstider under regulær trafik. Det samme gjælder takster for befordring av passagerer, sportsgjenstande og gods.

§ 3. De paa stationerne anbragte ur tjener som rettesnor saavel med hensyn til tiden for togenes avgang som for den øvrige ekspedition.

§ 4. Ønskes nogen oplysning, eller har man noget at klage over vedkommende sporveien eller dens bestyrelse, maa henvendelse derom ske til den administrerende direktør. Sker henvendelse skriftlig og gjennom posten, maa brevet være betalt. Ubetalte brev kan ikke paaregnes indløst.

§ 5. Enhver, som indfinder sig paa sporveiens omraade, er forpligtet til at holde sig de forskrifter etterrettelig, som meddeles ham av sporveiens tjenestemænd. I vægringstilfælde kan vedkommende føres bort fra sporveien. Desuten vil han efter omstændighetene bli anmeldt til undgjældelse efter loven av 7 september 1854 i forbindelse med politibestemmelserne av 29 september 1873.

15 mai. Paa linjen mellem stationerne maa ingen anden end sporveiens tjenestemænd færdes.

§ 6. Sporveiens tjenestemænd er forpligtet til at vise høflighed og forekommenhet i tjenesten, men paadrar sig ansvar, hvis de ikke paataler eller søker at forhindre overtrædelse av gjældende bestemmelser.

§ 7. Ønskes bekjendtgjørelser eller plakater anbragt paa sporveiens stationer og stoppesteder eller i vognene, maa henvendelse derom ske til den administrerende direktør, og ingen saadanne anbringes, uten at samtykke dertil er meddelt. Plakater angaaende post- og telegrafvæsen, jernbane- og dampskibsruter o. l. kan efter nærmere bestemmelse tillates anbragt avgiftsfrit paa sporveiens stationer. For anbringelse av andre plakater eller bekjendtgjørelser beregnes i regelen en godtgjørelse.

Befordring av passagerer.

§ 8. Billetsalg foregaar indtil videre ved konduktører i vognene.

Ved kjøp av billetter maa passagererne være forsynt med smaa penger, saa veksling mest mulig kan undgaaes, dog vil veksling finde sted, forsaavidt dertil er anledning, men vedkommende maa i saa fald vente, indtil der for billetsalgeren kan bli tid dertil.

Angaaende billettenes pris, utstedelse og gyldighet utstedes særskilte bestemmelser.

§ 9. Passagererne maa straks forvisse sig om, at de har faat rigtig billett, da ombytning senere i almindelighet ikke tillates.

§ 10. Ekstratog eller -vogner kan, naar ledig materiel haves, bestilles ved henvendelse til sporveiens kontor eller hos overkonduktøren. Prisene paa saadanne vogner blir til enhver tid bekjendtgjort ved opslag.

§ 11. Personer, som kan være til skade, frygt eller ekkelhet for de medreisende paa grund av drukkenskap, sygdom, mentale eller legemlige mangler ell. lign., har ikke adgang til sporveien, uten at forutgaaende særlig tilladelse er erhvervet.

§ 12. Passagererne faar ikke av sporveiens personale anvist plader i vognene, likesom der almindeligvis heller ikke blir git opfordring til av- eller paastigning. De reisende er forpligtet til efter betjeningens forlangende at skifte vogn eller plads. Under sterk trafik maa passagererne rykke bedst mulig sammen, saa flest mulig faar sitteplads. Staapladsen bør indtages mest mulig midt i vognen, saa pladsen omkring dørene holdes klar for av- og paastigning. Staapladsene paa forreste platform skal kun benyttes, naar det indre av vognen er fuldt

besat. For begge platformers vedkommende gjelder den be- 15 mai.
stemmelse, at passagererne ikke maa stille sig saaledes, at de
stenger for ut- og indgang til vognen.

§ 13. Det skal søkes undgaat, at barn opholder sig paa
vognplatformene.

§ 14. Paa grund av den korte stans ved stationer og
stoppesteder bør passagererne allerede før ankomsten til sit av-
stigningssted begi sig hen til utgangen av vognen.

§ 15. Konduktøren er berettiget til naarsomhelst at fordre
sig forevist billettene. Det er hans pligt at være passagererne
behjælpelig med opplysninger angaaende kjøreplan, takster eller
paa anden maate, som er forenlig med hans tjeneste. Til
ham kan passagererne ogsaa henvende sig, hvis de har noget
at bemerke angaaende toget eller sine medreisende.

§ 16. Vognføreren maa ikke av de reisende forstyrres ved
snak eller henvendelser, som ikke er foranlediget ved fare eller
paa anden maate synes nødvendig. Heller ikke maa vogn-
føreren generes av de reisende i sine bevægelser til vognens
manøvrering.

§ 17. Det paahviler fører og konduktør at lukke vognenes
platformdører ved togets igangsattelse. Saalænge toget er i
bevægelse, maa dørene ikke aapnes av passagererne. Av- og
paastigning under fart er strengt forbudt. Overtrædelse herav
kan i tilfælde politiretslig paatales.

§ 18. Røkning tillates ikke i vognene undtagen paa plat-
formene og i de som røkekupeer betegnede avdelinger.

§ 19. Ingen maa under vognens gang lute sig ut av vog-
nen, stikke hodet ut gjennom vinduet eller staa paa stigbret-
tene. Vinduene skal som regel holdes lukket.

§ 20. Ingen maa søke at etterligne sporveiens signaler eller
foreta sig andet, som kan foraarsake unødige stansninger eller
uheld.

§ 21. Beskadiger nogen sporveiens vogner eller indretnin-
ger, maa vedkommende, før vognen eller stationen forlates,
betale erstatning for skaden eller yde sikkerhet for senere be-
taling. Negtes dette motvillig, vil strafansvar bli gjort gjæl-
dende.

§ 22. Negter nogen av passagererne at rette sig efter de
gjældende bestemmelser eller ta hensyn til henvendelser fra
vognbetjeningen, kan vedkommende bortvises fra vognen ved
næste stoppested — uten ret til at faa betalte billetpenger
tilbake.

§ 23. Enhver passager maa selv sørge for, at han paa sta-
tion, hvor tog krydser eller hvorfra tog avgaar i forskjellige
retninger, kommer i det rigtige tog, saavel som for, at han for-
later toget ved sit bestemmelsessted.

15 mai. § 24. Passagerer, som ved feiltagelse forlater toget ved anden holdeplads end den, hans billet lyder paa, har, hvis han forlater toget før tiden, ikke krav paa tilbakebetaling av nogen del av fragten. Medfølger han toget lenger end til den holdeplads hans billet lyder paa, maa han for tillæggsbillet betale kostendet av en enkeltbillet mellem denne holdeplads og den, hvor han forlater toget.

§ 25. For forsinket avgang eller ankomst av togene erlægger sporveien i intet tilfælde erstatning.

§ 26. For fart inden byens grænser gjælder de for enhver tid for Kristiania utfærdigede regler for sporveisdrift.

Befordring av reisegods.

§ 27. Passagererne har ikke ret til at medta i personvognen mere reisegods, end de med bekvemmelighet kan anbringe under sin bænkeplads eller ha i fanget. Medbringes mere reisegods, maa dette ekspederes som frimerkegods eller ilgods, efter de herom givne regler. Sprængstoffer kan alene medtages som reisegods, naar vekt og emballage opfylder de i plakat av 16 september 1871 § 9 sidste passus givne bestemmelser. Sprængstoffer maa ikke medtages i kupeerne.

For gods, som medtages i vognen, overtar sporveien intet ansvar.

Skulde ved utlevering av reisegods paa ankomststationen noget mangle, maa dette av den reisende anmeldes uten ophold.

§ 28. Gjenstande (pakker, kurver eller lignende), som ved sin form, slet lugt eller smudsig beskaffenhet kan genere passagererne, kan ikke medtages i personvogner.

§ 29. For befordring av sportsgjenstande som ski, kjælker, styrestænger etc. gjælder særegne bestemmelser, som til enhver tid fastsættes av direktionen. Passagerer kan kun gjøre krav paa befordring av saadanne gjenstande, forsaavidt derved ikke sporveiens og passagerernes sikkerhet bringes i fare.

Befordring av gods.

§ 30. Ilgods befordres kun som frimerkegods og kun fra Stortorvet til stationerne Holtet og Sæter.

Det kan indleveres til vognføreren paa hvilkensomhelst vogn ved Stortorvet undtagen mellem kl. 8 og 10 fm., 2 og 4 em., samt 6 og 8 em.

Det utleveres paa Holtet ved henvendelse til stationsbetjeningen til tider, der bestemmes ved opslag.

Paa Nordstrand utleveres ilgods ved henvendelse til vognføreren.

§ 31. For ilgods (frimerkegods) overtar sporveien intet 15 mai. ansvar.

§ 32. Ilgods mottages ikke til befordring paa sporveien, medmindre det er forsvarlig emballert og adressert.

§ 33. Ilgods, som mottageren ikke vil avhente, eller hvis mottager ikke kan findes, blir beroende ved Holtet station for avsenderens regning og risiko, indtil dennes nærmere bestemmelse er indhentet.

Kan avsenderen ikke findes, behandles godset efter reglerne for fundet eller uavhentet gods.

Gjenstande, som ikke eller kun paa særegne betingelser mottages til befordring.

§. 34. Til befordring paa sporveien mottages ikke:

- a) Forsegledede brev og penger.
- b) Gjenstande, som ikke er merket paa betryggende maate.
- c) Gjenstande, hvis behandling og transport kan medføre fare for sporveiens betjening, for beskadigelse av materiellet eller andet gods, eller er for ubekvemme til befordring paa sporveien.
- d) Gjenstande, som i usedvanlig grad er utsat for skade ved transport.

Om fundne og uavhentede gjenstande.

§ 35. Reisegods og andre gjenstande, som findes efterlatt i sporveiens vogner eller paa dens omraade, opbevares ved Holtet station, hvor der føres en fortegnelse over samme med angivelse av, naar og hvor de er fundet.

§ 36. Ilgods, som ikke avhentes, eller hvis eier ikke kan findes, indsendes efter nærmere bestemmelse til Holtet station, hvor der føres fortegnelse over samme.

§ 37. Naar vedkommende melder sig og legitimerer sin ret, kan det fundne eller uavhentede utleveres mot godtgjørelse av fragt og andre paaløpne utgifter.

§ 38. Hvis ingen vedkommende melder sig inden 2 maa- neder, utstedes fornøden kundgjørelse i offentlige aviser. Hvad der ikke er tilbakefordret inden 1 aar efter kundgjø- relsen, tilhører sporveien og kan sælges til indtægt for denne.

§ 39. For overtrædelse av dette reglement og andre givne bestemmelser vedkommende sporveien kan vedkommende bli saksøkt og straffet efter loven.

16 mai.

Skrivelse fra Handelsdepartementet

av 16 mai,

hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt uten Handelsdepartementets samtykke at utføre fra riket skib av registreringspliktig størrelse (kfr. lov om registrering av skibe av 4 mai 1901 § 1), som er under bygning eller er bygget i Norge uten endnu at være indført i det norske skibsregister eller tildelt midlertidig norsk nationalitetsbevis.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

16. mai.

Skrivelse fra Provianteringsdepartementet,

indeholdende meddelelse av 7 mai

angaaende landets makrelforsyning.

Av hensyn til landets forsyning av makrel til rimelige priser er der truffet følgende foranstaltninger:

I. Utførselsforbud.

Utførsel av fersk, røket, saltet og hermetisk nedlagt makrel er i henhold til kongelig resolution av 9 mai 1916 indtil videre forbudt.

Ved kongelig resolution av 4 mai 1917 er dette utførselsforbud utvidet til ogsaa at gjælde makrel opfisket av norske fartøier utenfor rikets grænser, saaledes at den ikke kan avhændes paa sjøen eller losses i noget andet land.

II. Maksimalpriser.

I medhold av lov av 18 august 1914 fastsetter Provianteringsdepartementet herved følgende maksimalpriser for fersk makrel:

- a. Ved salg fra fiskelag i partier paa 5 kasser à 28 kg. netto eller derover 63 øre pr. kg. frit ombord inklusive kasser, is, arbeidspenger m. v.

b. Ved salg en gros (ethvert salg fra mellemmand til forhandler og mellem forhandlere indbyrdes samt salg fra fiskelag i mindre partier end 5 kasser à 28 kg. netto) 67 øre pr. kg. inklusive omisning og kjøring til jernbane eller dampskib.

c. Ved ethvert salg i smått 75 øre pr. kg.

NB. Salg til høiere priser end de foran nævnte maksimalpriser straffes efter lov av 18 august 1914 (jfr. lov av 23 juni 1916), saafremt ikke andre og strengere straffebestemmelser finder anvendelse.

III. Statstilskud.

a. Utlagte fragtutgifter for fersk og røket makrel til direkte dampskibsanløpssted eller jernbanestation dækkes av staten efter regning, som med vedkommende provianteringsraads attestation sendes til Statens Centralkontor for Fiskeforsyningen, Bergen.

NB. Risikoen ved transporten er staten uvedkommende.

b. Staten utbetaler makrelfiskerne et kontant tilskud av 12 øre pr. kg. op fisket makrel av størrelse over 24 cm. længde.

NB. Dette kontante tilskud utbetales kun til andelsforeninger eller salgslag, som gjennom sin tillidsmand (forhandler) paa foreskreven maate er anmeldt til Statens Centralkontor for Fiskeforsyningen, Bergen, og som har vedtat dettes til enhver tid gjældende regler.

Anmeldelse av nye salgslag skal sendes gjennom vedkommende provianteringsraad, som har at avgi uttalelse om tillidsmanden.

Anmeldelse saavel av salgslag som av nye medlemmer i ældre lag skal kunne ske naarsomhelst. Statstilskud utbetales imidlertid ikke, forinden baade laget og dets enkelte medlemmer er registrert ved Statens Centralkontor for Fiskeforsyningen. Ingen kan samtidig være medlem av mer end et fiskelag.

IV. Saltet og hermetisk nedlagt makrel kjøpes av staten til følgende priser frit ombord.

1. Saltet makrel pr. tønne à 92 kg. netto:

a. Flekket, fet høstmakrel av størrelse indtil 300 stykker pr. tønne à 92 kg. netto, k r. 90,00.

- 16 mai. b. Rund makrel av størrelse indtil 350 stykker pr. tønde
à 92 kg. netto, kr. 80,00.
- c. Rund makrel av størrelse 351 til 500 stykker pr. tønde
à 92 kg. netto, kr. 70,00.
- (Saltmakrel av mindre størrelser end 500 stykker pr.
tønde à 92 kg. netto er staten ikke kjøper av).

2. Hermetisk nedlagt makrel i bouillon:

- a. Pr. 1/1 oblong eller 1/1 oval æske 75 øre,
- b. Pr. 1/2 oblong eller 1/2 oval æske 50 øre,
inklusive emballage og etiket og pakket i kasser à 100
æsker forsynt med etiket overensstemmende med Cen-
tralkontorets nærmere bestemmelse. Staten er ikke
kjøper av hermetik nedlagt av mindre makrel end
24 cm. længde.

NB. Statens kjøpepligt for disse varer er betinget av, at
de tilbudte partier saavel med hensyn til kvalitet som sortering
godkjendes av offentlig vraker eller av en av Centralkontoret
opnævnt kontrolør. Vrakning av saltmakrel kan ikke forlan-
ges, før makrellen har ligget mindst 4 uker i salt.

Opgjør vil finde sted senest 14 dage efter vrakningen.

Sælgeren pligter at lagre under tak, tilse og forlake den
godtagne saltmakrel indtil 4 maaneder fra godkjendelsen mot
en godtgjørelse av 35 øre pr. td. pr. maaned.

Som sikkerhet for opfyldelsen av denne pligt og for rigtig
levering frit ombord skal sælgeren enten stille bankgaranti for
kjøpesummen eller finde sig i et fradrag i oppjøret svarende til
kr. 20,00 pr. tønde.

Denne bankgaranti eller fradrag skal utbetales sælgeren
straks varerne er levert.

Hermetik betales ved levering, som skal finde sted inden 2
maaneder, efterat partiet er anmeldt til Centralkontoret. Leve-
randøren er forpligtet til efter ordre fra Centralkontoret at
ekspedere i sendinger ned til 10 kasser.

V. Ikrafttrædelsen.

- a. Bestemmelserne om maksimalpriser under
foranstaaende punkt II træder i kraft fra
og med mandag den 28 mai 1917.
- b. Bestemmelserne om statstilskud under for-
anstaaende punkt III træder i kraft fra og
med mandag den 28 mai 1917, saaledes at

statstilskud og fragttutlæg utbetales for 16 mai.
makrel, som er opfisket senere end 27 mai.

- c. Bestemmelsen om statens kjøpepligt under foranstaaende punkt IV træder i kraft straks.

I henhold til foranstaaende opfordres makrelfiskerne til snarest mulig at organisere salgslag og anmelde disse til Statens Centralkontor for Fiskeforsyningen, Bergen.

Anmeldelsen sendes gennem vedkommende provianteringsraad og skal indeholde oplysning om:

1. Tillidsmandens (forhandlerens) fulde navn og adresse,
2. Fuldt navn og adresse paa samtlige baatførere i laget,
3. Besætningens størrelse og hvad slags redskaper, der anvendes paa de optagne baater, og være ledsaget av egenhändig og betryggende undertegnet begjæring fra vedkommende baatfører om optagelse i laget.

NB. Ønsker en fisker at overføres i et andet lag, maa der likeledes sendes Centralkontoret egenhändig og betryggende undertegnet begjæring fra ham om saadan overførsel, før denne er gyldig med hensyn til utbetaling av statstilskud.

De fiskelag eller mellemmænd, som agter at benytte eget fartøi til transport av fersk eller røket makrel, opfordres likeledes til straks at anmelde dette til Statens Centralkontor for Fiskeforsyningen, Bergen, med oplysning om fartøiets fart og lasteevne (i antal kasser makrel) og om paatænkte ruter samt om paaregnelig petroleums- eller bensinforbruk pr. maaned.

Det bedes bemærket, at alle henvendelser om makrelomsætningen rettes til Statens Centralkontor for Fiskeforsyningen, Bergen.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet

18 mai.

av 18 mai,

hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt at utføre fra riket

vegetabiliske fibrer til børstebinderarbeide.

Denne bestemmelse træder i kraft den 25 ds.

18 mai.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet

av 18 mai,

hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt at utføre fra riket:

Mineborstaal.

Degras.

Klorkalk.

Formalin.

Stenkulsbek.

Raakresol.

Karbolsyre.

Saltsyre.

Glaubersalt, kalcinert og krystallisert.

Denne bestemmelse træder i kraft den 25 ds.

19 mai.

Nr. 1.

Lov**om forandring i lov om folkeskolen paa landet****av 26 juni 1889.****Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:**

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 8 mai 1917 saalydende:

I.

Efternævnte paragraffer i lov om folkeskolen paa landet av 26 juni 1889 skal lyde som følger:

§ 20.

1. For hvert amt fastsetter amtstinget lavmaal av løn for de i fullstændige lærerposter ansatte lærere. Lavmaalet maa mindst utgjøre kr. 30,00 pr. skoleuke à 36 timer og forholdsvis for uker à 30 timer (36 timer i skolens 2den avdeling, 30 timer i smaaskolen).
2. Likeledes fastsetter amtstinget for hver av de 2 nævnte grupper av fullstændige lærerposter samt for lærerposter med mindst 24 uker (à mindst 30 ukentlige timer) aarlig undervisning i fortsættelsesskole eller i fortsættelsesskole og folkeskole tilsammen (§ 19, 2det led) eller i arbeidsskole (§ 46, h) 4 alderstillæg, som opnaaes efter 3, 6, 9 og 12 aars tjeneste.
3. Tjenestetid som lærer i fullstændig lærerpost i by, ved fortsættelsesskole i by, ved abnormskole, eksamensberet-

tiget middelskole, amts- eller folkehøiskole eller anden ungdomsskole, ved eksamensberettiget lærerskole, ved tvangsskole og skolehjem i post med mindst 24 uker (å mindst 30 ukentlige timer) aarlig undervisning blir at medregne til opnaaelse av alderstillæg. Tjeneste i nogen av de under led 2 og 3 nævnte poster med mindre antal aarlige undervisningsuker end 24 (å mindst 30 ukentlige timer) regnes for en tilsvarende brøkdel av et tjenestear.

4. Ogsaa tjeneste ved andre skoler end de ovenfor nævnte skal der være adgang til at medregne til opnaaelse av alderstillæg, naar arbeidet ved vedkommende skole kan sidestilles med arbeidet ved folkeskolen. Hvorvidt og i hvilken utstrækning tjeneste ved saadanne skoler blir at medregne, avgjøres av Kirke- og Undervisningsdepartementet.

5. Lærer, som gjør tjeneste i en post, som berettiger til alderstillæg, kan av skolestyret meddeles permission i indtil 3 maaneder med ret til at faa permissionstiden medregnet til opnaaelse av alderstillæg og med ret til at oppebære alderstillæg i permissionstiden. Gjælder permissionen længere tid end 3 maaneder, kræves overtilsynets samtykke, forat læreren i permissionstiden skal faa optjene og oppebære allerede optjent alderstillæg.

6. For poster i smaaskolen skal det første alderstillæg utgjøre mindst kr. 120,00 og høist kr. 125,00 og hvert av de sidste mindst kr. 100,00 og høist kr. 125,00. For de øvrige poster, som berettiger til alderstillæg, skal hvert tillæg utgjøre mindst kr. 175,00 og høist kr. 200,00. Alderstillæggene beregnes fra den efter det fyldte 3dje, 6te, 9de eller 12te tjenestear næst paafølgende 1 januar eller 1 juli.

7. Amtsskolestyret har i anledning herav at indhente overtilsynets uttalelse om saken og gjennom amtmanden at forelægge den for amtstinget. Dettets beslutning meddeles overtilsynet. Finder dette noget derved at erindre, har det med amtsskolestyrets fornyede betænkning at la saken forelægge til endelig avgjørelse i nyt møte av amtstinget.

Ved forandring av de fastsatte lønningslavmaal eller alderstillæggenes beløp forholdes paa samme maate som ved den første fastsettelse.

§ 38.

1. Som bidrag til avlønning av de ved folkeskolen og ved den tvungne fortsættelsesskole (§ 5) ansatte lærere erholder et hvert herred ved hvert halvaars utgang av statskassen et beløp, som svarer til mindst 45 hundrededele av den utredede lærerløn for den i henhold til § 5 meddelte undervisning. Bidraget beregnes dog, forsaavidt folkeskolens lærere angaar, ikke i noget tilfælde av en høiere ukeløn

19 mai.
Nr. 1.

end kr. 30,00 i folkeskolens 2den afdeling og kr. 25,00 i smaaskolen. I Finmarkens amt kan bidraget beregnes av ukeløn indtil kr. 36,00 og kr. 30,00 henholdsvis i 2den afdeling og i smaaskolen.

Blir en kommunes andel i ukelønningen paa grund av denne lovs regler for statsbidraget mindre, end den var ved lovens ikrafttræden, skal en saa stor del av statsbidraget som forskjellen mellem kommunens andel efter den ældre lov og efter denne lov utgjør, brukes til forhøielse av ukelønningen utover lovens mindsteløn eller utover den løn, som gjælder ved lovens ikrafttræden, om denne er høiere end mindstelønningen.

2. Endvidere erholder ethvert herred av satskassen bidrag, som til lærernes avlønning, til sine utgifter ved barns indlogering paa skolestedet (§ 17, 3dje led) og til de utgifter, som herredet pligter at utrede til lærernes vikarkasser, hvor saadanne er eller blir oprettet av herredet (§ 33).
3. For herreder, hvis bæreevne er ringe, forhøies statskassens bidrag med indtil 35 hundrededele. Intet herred kan dog faa saa stort bidrag, at utgiftene til herredets folkeskole og den tvungne fortsættelsesskole blir mindre, end de var det sidste aar, før denne lovbestemmelse traadte i kraft. Ved avgjørelsen av statsbidragets størrelse for det enkelte herred kan der ogsaa tages hensyn til herredets offervillighet i det hele likeoverfor sin folkeskole.
4. Til forhøiet statsbidrag bevilges for hver budgettermin et beløp, som svarer til 20 hundrededele av den sum, som fremkommer, naar man regner, at alle herreder oppebærer et statsbidrag av 45 hundrededele av de foran i nærværende paragrafs 1ste og 2det led omhandlede utgifter.

Av dette beløp blir, saalænge denne lovs bestemmelser om minimumsskoletiden er gjældende, kr. 200 000,00 at tilstaa herredene til dækkelse av de økede utgifter ved alderstillæggenes forhøielse.

Kirke- og Undervisningsdepartementet avgjør, efter at ha indhentet amtstingenes erklæringer, hvilke herreder er berettiget til forhøiet statsbidrag, og hvor stort dette for hvert enkelt herred skal være.

De lovbestemte alderstillæg (§ 20) utredes av amtsskolekassen.

Til fortsættelsesskolen (§ 1) blir i tilfælde at utrede bidrag av amtsskolekassen efter de i § 46 indeholdte forskrifter.

Hvad der foruten disse bidrag og andre indtægter, som maatte være herredets folkeskoler tillagt, utkræves til bestridelse av folkeskolens og fortsættelsesskolens utgifter,

utredes, forsaavidt ikke i denne lov anderledes bestemmes, 19 mai.
av herredskassen efter bevilgning av herredsstyret. Nr. 1.

II.

Denne lov træder i kraft fra 1 juli 1917.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 19 mai 1917.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Midlertidig lov

om tvungen avstaaelse til kommuner av myr m. v.
til tilveiebringelse av brændsel.

19 mai.

Nr. 2.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 18 mai 1917 saalydende:

§ 1. For at tilveiebringe brændsel til husbruk og bedrifter, som er nødvendige for kommunens og dens indvaaneres behov, kan kommuner efter forut indhentet tilladelse av Kongen kræve tvungen avstaaelse av myr til bruk for torvdrift og av tørt, hugstavgald og trær paa rot i skog og havnehager og av den fornødne grund til oplagspladser og transportveier.

Beslutning om at kræve avstaaelse træffes paa herreds- og bykommunes vegne av kommunestyret og paa amtskommunes vegne av amtsutvalget.

Før saadan tilladelse meddeles, skal eieren underrettes.

§ 2. Avstaaelse kan ikke kræves i større utstrækning, end det ansees nødvendig for at dække brændselsbehovet for indtil et aar fra avstaaelsen at regne. Med Kongens samtykke kan dog avstaaelse av myr til maskintorvdrift kræves for et længere tidsrum, dog ikke utover 5 aar fra den dag tilladelsen gives.

Avstaaelse kan ikke kræves av det, som eieren og i tilfælde de bruksberettigede trenger til eget brændselsbehov og andet husbruk og gaardsfornødenhet.

§ 3. En kommune er fortrinsberettiget til at kræve avstaaelse inden sit omraade.

Vil en kommune kræve avstaaelse utenfor sit eget omraade, skal den kommune, inden hvis omraade avstaaelsen kræves, in-

19 mai, den en av amtmanden fastsat frist avgi erklæring om, hvorvidt Nr. 2. og i hvilken utstrækning den vil benytte sig av sin fortrinsret.

Fristen maa sættes kortest mulig.

Gjælder det avstaaelse inden en anden amtskommune, sættes fristen av vedkommende departement.

Har ikke kommunen inden fristens utløp avgitt erklæring om at ville benytte sig av sin fortrinsret, har den forsaavidt tapt fortrinsretten. Det samme gjælder, hvis den ikke fremmer avstaaelsen inden 4 uker fra avgivelsen av erklæring om at ville benytte sig av sin fortrinsret.

Naar en amtskommune kræver avstaaelse inden sit eget omraade, er vedkommende kommune paa samme maate som foran nævnt fortrinsberettiget.

Uanset bstemmelserne i denne paragraf kan det, som forlanges avstaat, overensstemmende med § 11 straks overtages. Vedkommende kommunes fortrinsret utøves da efterpaa.

§ 4. Avstaaelse kan ske til flere kommuner i forening. Fordelingen mellem kommunerne fastsættes om fornødent ved skjøn.

§ 5. Ved avstaaelse av myr til torvdrift kan eieren kræve, at den eller de kommuner, som har faat saadan ret, tilveiebringer den nødvendige torv for eierens behov for det tidsrum, avstaaelsen gjælder, mot godtgjørelse, som i fornødent fald fastsettes ved skjøn. Eierens forlangende herom maa fremsættes under det skjøn, som avholdes i anledning av avstaaelsen.

Hvad der foran er bestemt for eierens vedkommende, gjælder ogsaa for bruksberettigede.

§ 6. Ved avstaaelse av træ til vedhugst skal forstlige hensyn tages, og avstaaelse kan som regel ikke kræves utover, hvad der er forenlig med rationel skoghusholdning. Skograadets uttalelse skal æskes, før tilladelse i henhold til § 1 gives. Utblinkningen av det kvantum, som forlanges avstaat, skal foretages under kontrol av en eller flere av amtets eller statens skogfunktionærer eller i mangel derav av andre skogkyndige mænd opnævnt av amtmanden.

§ 7. Ved avstaaelse i medhold av § 1 skal erstatningssummen betales inden 3 maaneder, efterat det fastsatte ved- eller torvkvantum er avmaalt. Avmaalingen skal finde sted snarest mulig og senest 14 dage, efterat grundens eier har fremsat krav derom.

§ 8. Til avgivelse av de efter foranstaaende §§ nødvendige skjøn og overskjøn opnævner amtmanden for hvert amt de nødvendige skjønsmænd. Et av medlemmene opnævnes som formand. Denne styrer skjønforretningen.

Nævnden skal ved underskjøn bestaa av 3 og ved overskjøn av 5 medlemmer, hvorav ved skjøn om avstaaelse av trær mindst

et medlem med forstmæssig utdannelse og ved skjøn om avstaa- 19 mai.
else av myr til torvdrift mindst 1 med speciel innsikt i dette Nr. 2.
forhold. Ved underskjønnet bør 1 medlem og ved overskjønnet
2 være eiere av skog eller torvmyr. Omkostningene ved under-
skjønnet bæres av kommunen (amtskommunen) og ved over-
skjøn av den, dette bestemmer.

§ 9. Efter indhentet samtykke fra Kongen kan en kom-
mune (amtskomune) saavel i som utenfor sit omraade kræve
avstaat til bruk skibe, færger, baater, kjøreredskeer, hester,
sæletøi m. v. i den utstrækning, det ansees nødvendig til trans-
port av brændsel til husbruk og bedrifter, som er nødvendige
for kommunens og dens indvaaneres behov.

For saadan avstaaelse gjælder bestemmelserne i § 3. Skjøn
efter denne paragraf avgives av mænd, som opnævnes av amt-
manden overensstemmende med lov om lagrettemænd av 28 au-
gust 1854, kap. 3. Omkostningene ved underskjøn bæres av
kommunen (amtskommunen) og ved overskjøn av den, dette be-
stemmer.

§ 10. For tilladelse i medhold av denne lov fastsætter Kon-
gen de nærmere vilkaar, som han av almene hensyn finder paa-
krævet.

Forsaavidt angaar tilladelse til avstaaelse inden en anden
kommune, blir herunder som regel blandt andet følgende bestem-
melser at iagttas:

- a. Den kommune, som søker om saadan tilladelse, maa først in-
den kommunen selv — om fornødent gjennom tvungen av-
staaelse — samt ogsaa ad frivillighetens vei utenfor sin
kommune ha gjort alt — inden rimelighetens grænse — for
at faa dækket sit behov.
- b. Fra tilladelsen skal undtages hester, som er for gode til det
bruk, som de ønskes avstaat til (avlssdyr o. l.), samt hester
og baater, som eieren selv trenger til likesaa nødvendig ar-
beide. For at sikre, at dette blir overholdt, bør det som re-
gel overlates til et eller andet utvalg inden kommunen, saa-
som provianteringsraadet eller det i lov nr. 19 av 27 juli
1896 omhandlede hesteutskrivningsutvalg, at avgjøre,
hvilke hester og baater skal kunne tages.
- c. Der bør oppstilles vilkaar, som kan yde sikkerhet for, at
hester og baater ikke farer ilde i den tid, de er avstaat.
Blandt andet bør der forbeholdes eieren ret til paa den
eksproprierende kommunes bekostning at la en mand med-
følge hesten eller baaten.

§ 11. Medmindre det i Kongens tilladelse maatte være
anderledes bestemt (jfr. § 10), kan kommunen, i tilfælde ved
politiets hjelp, straks overta det, som forlanges avstaat. Er-
statning maa i saa fald fastsættes og erlægges snarest mulig

19 mai. derefter, likesom kommunen skal dra omsorg for, at de fornødne
 Nr. 2. data til værdsættelsen, saavidt mulig, kan foreligge, naar skjønn
 et skal avgives.

Forøvrig faar bestemmelserne i lov av 10 mai 1860,
 §§ 1—4 anvendelse, forsaavidt dertil er anledning.

Den, hvis ret forlanges avstaat, kan kræve, at kommunen,
 senest 14 dage efter endelig skjønn, træffer bestemmelse, om den
 vil erhverve skjønnsgjenstanden eller ikke. Er det, som forlan-
 ges avstaat, overat av kommunen uten forutgaaende skjønn, er
 den bundet derved.

§ 12. Denne lov træder i kraft straks.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og
 bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 19 mai 1917.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

19 mai.

Kongelig resolution

av 19 mai.

I henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for
 rikets herreder, jfr. lov nr. 3 av 12 juni 1914 og lov av 25 mai
 1875 om offentlige forestillinger m. v., meddeles stadfæstelse
 paa nedenstaaende av herredstyret for Kirkebo herred,
 Nordre Bergenhus amt, den 24 februar og 23 september 1916
 og 29 mars 1917 vedtagne beslutning til politivedtægter
 for herredet, som skal træde istedenfor de ved kongelig
 resolution av 21 mars 1896 stadfæstede vedtægter :

§ 1. Paa offentlig veg — og dermed er i denne vedtekti
 meint veg, vegplass, dampskibsbryggja eller liknande stader,
 som er etla til aalmen ferdsla, eller der folk aalment fer-
 dast — eller ved vegkantar og skraaningar maa folk ikkje
 gjera upplaupe eller flokka seg saman til ulempa for dei veg-
 farande eller til hinder for ferdsla. Er mange folk samla
 paa slike stader, maa dei finna seg i og retta seg etter dei aat-
 gjerder, politiet (lensmannen) finn turvande.

§ 2. Paa slike stader, som er nemnt i § 1, er slagsmaal,
 skrik, uvyrdi eller vanærleg og usømeleg atferd, som bryt ned
 sed og sømd og skiplar lovleg orden, forbode. Det same gjeld
 kortspel og njoting av rusdrykk.

§ 3. Utan løyve av politiet (lensmannen) maa ingen taka

plass paa offentlig veg eller stad som nemnt i § 1 til aa selja 19 mai. varor eller driva anna forretning, heller ikkje spela, dansa, syna fram kunster og liknande.

§ 4. Paa eller yver offentlig veg maa ingen skjota, brenna fyrverkeri, krut eller andre eksplosive saker, ikkje kasta stein, farande. Ved minering, stein- eller bergsprængjing maa ein farande. Ved minering, stein- eller bergsprengjing maa ein alltid syna den største varsemd, serleg nær veg eller bunadshus.

§ 5. Uvyrdi riding og køyring er forbode. Paa vetterføre skal dei køyrande hava bjøllor eller vekkjor paa hestarne.

Skiløyping og kjelkeaking kann politiet (lensmannen) forbjoda paa offentlig veg.

§ 6. Hundar, som hev til vane aa bita, eller som renner etter vegfarande folk eller hestar og gøyr aat deim, skal haldast i band eller og hava mundkorg. Hundar maa ikkje takast med til gudstenestor og andre offentlege samlingar. Aa terga hundar eller hissa deim ihop paa offentlig veg er forbode.

§ 7. Det er forbode aa flytta, taka burt, skjera eller rissa i, skriva eller teikna paa, riva laus eller paa annan maate skada eller sulka slike innretningar eller ting, som skal vera til offentlig nytte eller pryd. Likeins med benkjer, tre, stakitt, vegstolpar, grindar o. l. Det same gjeld del av hus, plankeverk, port eller anna, som støyter til offentlig veg. Dette forbod gjeld ogso uppslag av plakatar og kunngjeringar paa stader, der ein ikkje hev fenge rette vedkomande sitt lov til det. Lovleg uppslegne kunngjeringar maa ikkje sulkast eller rivast ned.

Lauging kann politiet (lensmannen) forbjoda paa plassar, der det kann tenkjast aa vekkja offentlig forarging.

§ 8. Gastgjevarar eller andre, som sel mat- og drikkevaror til ferdafolk eller faste gjester, maa syta for, at det i gjesterom og rom elles, som dei nyttar til si forretning, alltid er god skipnad, og at inkje noko hender, som strider mot sømd og god sed. Ingen maa i gjestgjevargard — hotel, herbyrge eller liknande stader — syna ofseleg, staakande uvyrdi eller usameleg aatferd, som argar, uroar eller meinkar vertsfolk, gjester eller tenestefolk, eller skiplar husfreden i grannelaget.

§ 9. Offentleg samkoma til dans eller onnor moro maa ikkje haldast utan løyve fraa politiet (lensmannen) og maa vera slutt kl. 2 natt. I serskilde høve kann politiet (lensmannen) gjeva løyve til aa halda paa lenger.

§ 10. Offentlege framsyningar, som skodespel, dansespel eller konserter, kunstriding, trolkunster, o. dl., menageri,

19 mai. karusel, skjotebane, ringkasting og anna slikt, kann ikkje haldast utan løyve fraa politiet (lensmannen).

§ 11. Politiet (lensmannen) hev rett til aa vera tilstades ved dei samkomor, som er nemnde i §§ 10 og 11, og kann um so er taka dei raadgjjerder, som trengst til aa halda god skikk og orden. Finn han det turvande, kann han paabjoda, at samkoma skal slutta naar som helst.

§ 12. Dei ovanfor nemnde løyve vert alltid knytte til andsvarleg person. Det vert daa alltid sett som vilkaar, at vedkomande skaffar rom, som er helsesame og fulltrygge med umsyn til utgangar o. d. i brandtilfelle. Desse spursmaal, som er nemnde i denne §, avgjer politiet (lensmannen), som ogso fastset, kor mange folk som kann takast inn i romet. Vert det reise-utgifter i slike høve for politiet (lensmannen), maa den betala, som løyve hev.

§ 13. Dei eller den, som held slike samkomor, som er nemnde i § 11, maa leggja avgift til heradskassen fra 1 — ei — til 50 — femti — kronor for kvar dag eller for kvar framsyning. Avgifti vert fastsett av politiet (lensmannen) og skal betalast fyreaat. Kvart halvaar skal avgifti sendast til heradskasseraren og oppgaava yver henne til heradstyret. Gjeng inntekti av slike framsyningar eller tilskipingar til godgjjerande fyremaal, kann avgifti ettergjevast. Heradstyret kann ogso fritaka for slik avgift, naar nokon søkjer um det.

§ 14. Born under 14 aar, som ferdast ute utan aa vera i fylgje med foreldre eller andre vaksne husens folk etter kl. 8 i maanaderne oktober til april og etter kl. 10 i maanaderne mai til september, kann politiet (lensmannen) senda heim. Herfraa er undanteke 17 mai og jonsokaftan.

§ 15. Brot paa desse vedtekter vert aa strafa med bøter etter § 339 i straffelovi, um det ikkje gjeng inn under strenge straffebod.

19 mai.

Kongelig resolution

av 19 mai.

I. Lov om smaabruk- og boliglaan av 23 juli 1915 § 83 gjøres gjældende for Talvik, Loppen —Øksfjord, Alten og Hammerfest herreder i Finmarkens amt.

II. Formændene for bolignævndene i disse kommuner faar kostgodtgjørelse efter 3dje klasse i lov om offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse av 10 juli 1894 § 17, jfr. tillægslov av 26 juli 1916 (nr. 8).

De med skyss- og kostgodtgjørelse til formændene i disse 19 mai.
nævnder forbundne utgifter blir at utrede av de til tilfæl-
dige utgifter i almindelighet bevilgede midler.

Kongelig resolution

av 19 mai.

19 mai.

I medhold av § 97 i lov om veivæsenet av 21 juni 1912 til-
lates det styre, som i henhold til samme lovs § 99, opnævnes av
amtstingene i Stavanger, Lister og Mandal og Ne-
denes amter, at bruke anden mands grund til
driftevei samt hvile- og beitepladser under
drivning av kreaturer paa strækningen fra
Bue i Bjerkreims herred, Stavanger amt, til Sandlon-
lægtret paa østre side av Kvina i Nedenes amt efter følgende
linje:

Drifteveien tar sin begyndelse ved gaarden Bue i Bjerkreim
og følger hovedveien til Vikesaa meieri. Herfra følger den
bygdeveien om gaardene Vikesaa og Vikesdal til Vikesdals-
moen, hvor den gamle driftevei begynner og følger saa denne
helt frem til pladsen Kvikrokene ved Kvina-elven.

Den gamle driftevei fører om gaardene Spødevold og
Hegelstad i Bjerkreim over Rambjerghei til gaarden Austrum-
dal. Denne del av linjen vil bli nedlagt, saasnart den kjørbare
driftevei fra Malmei langs Austrumsdalsvandet til Austrumdal
blir færdigbygget. Naar saa sker, vil driftedrivningen foregaa
etter bygdeveien fra Vikesdal om Ivesdal—Malmei til Austrum-
dal. Derfra vil den følge den gamle driftevei over Grøttelands-
brækken, langs Stapstjorns søndre side over Skibustølen og vi-
dere gjennom Lomsdalen over Brattebø-heien og Hommen-hei.
Derfra til Hovlands-støl og videre over Orre-elven til Bergevad
paa grænsen med Lister og Mandals amt.

Man følger videre fremdeles den gamle driftevei om Øie-
støl, gjennom Øiestøldalen langs Grund-aa (Skred-aa) forbi
gaarden Skred-aa og Nedre Tveiten til Aamlid. Herfra følger
man bygdeveien til færgestedet ved Handeland, hvorfra veien
fører langs Sira-elvens østre bredd, over Aamlid-stølerne til
Solheim (Raud-aa-støl). Fra Solheim følges fremdeles den gam-
le driftevei langs Raud-aa og Raud-aa-vandets vestre side i syd-
lig retning til Skjorbakvarden. Langs dennes vestre side fort-
settes i sydlig retning, indtil linjen støter sammen med en an-
den gammel driftevei, som fører gjennom Ausdalsdalen. Her-
fra følger linjen den gamle driftevei i noget sydlig retning

19 mai. helt frem til Kvikrokene, hvor det i ældre tider var en bro over Kvina.

Fra broen fører linjen i nordlig retning langs Kvinas østre bredd til Sandlon-lægret.

19 mai.

Kongelig resolution

av 19 mai.

I medhold av §§ 29 og 30 i lov om laks- og sjørretfiske-
rierne m. v. av 8 april 1905 bestemmes herved, at det i et
tidsrum av 5 — fem — aar fra 1 januar 1917 at regne paa
den strækning ved utløpet av Oldenelven, Ind-
vikens herred, Nordre Bergenhus amt, som opad begræn-
ses av broen over elven og utad av en ret linje, trukket fra det
sydøstlige hjørne av Kari Skarsteins nøst til en stikrende
under bygdeveien omtrent 27 meter nordenfor merkesgaren
mellem Nils og Rasmus Muris eiendomme, i tiden fra og
med 15 mai til og med 15 juli skal være for-
budt at benytte kastenot med mindre masker
end 5,8 cm. mellem knuterne saavel som drivgarn,
sættegarn eller lignende redskaper uanset maskevidden. Like-
saa skal det til tid og paa sted som ovenfor nævnt være for-
budt at benytte kastenot med maskevidde av 5,8 cm. og derover
i tiden fra fredag aften kl. 6 til tirsdag aften samme klokke-
slet. Dog skal foranførte forbud ikke være til hinder for,
at der til fangst av sild eller brisling anvendes sild- eller
brislingnøter, hvis længde er mindst 115 meter.

Kongelig resolution av 7 februar 1874 om fredning av en
strækning ved Oldenelvns utløp ophæves.

Nærværende resolution træder i kraft straks.

Overtrædelse av disse bestemmelser er belagt med straf.

19 mai.

Kongelig resolution

av 19 mai.

I henhold til § 19 i lov om brandvæsenet av 15 august
1908 meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av
Ørje brandrepræsentantskaps beslutning i møte
den 13 april 1917 angaaende forandring i feier-
taksten for nævnte brandkommune.

Efter den besluttede forandring blir den tidligere feier-
takst 40 øre pr. pipe kun gjældende for 1-etages bygninger,

mens taksten for 2-etages bygninger forhøies til 50 øre pr. 19 mai. pipe og for bygninger paa 3 etager eller derover til 60 øre pr. pipe.

Kongelig resolution

19 mai.

av 19 mai.

I henhold til § 48, jfr. § 99, i lov om bygningsvæsenet i Bergen av 19 april 1899 meddeles approbation paa nedenstaaende av Bergens bystyre i møter den 31 mars 1911 og 11 december 1916 vedtagne utkast til forskrifter for indretning og drift av heisanlæg i Bergen og regulativ for den bykassen tilkommende betaling for anmeldelse, besigtigelse og prøvning av heisanlæg med videre:

A.

Forskrifter for indretning og drift av heisanlæg i Bergen.

1. Ved heis forstaaes i disse forskrifter enhver løfteindretning, som er forsynt med stol eller platform i faste styringer.

2. Heisanlæg inddeles i følgende 4 klasser:

- a. Smaaheiser o: heiser, som ikke kan betrædes, hvis bærekraft ikke overstiger 100 kg., og som ikke har mer end 0,7 m.² schakttversnit; heisstolen og aapningene i schaktvæggene maa ikke ha større høide end 1 meter.
- b. Vareheiser.
- c. Vareheiser med personbefordring.
- d. Personheiser.

3. Heiser, som inde i bygninger forbinder flere over hinanden liggende etager, maa som regel være omgitt av ildfaste vægger, der kun er forsynt med de fornødne dør- og lysaapninger. Inde i disse schakter kan det tillates at anbringe, foruten heisbanen og bevægelsesindretningen (som taug, kjettinger, motvegter, drivcylinder etc.), stigejern, faste stiger eller smaa trapper, som dog kun maa benyttes ved eftersyns- og utbedringsarbeider. Til lagerrum eller til opbevaring av gjenstande maa schakten ikke benyttes.

Schakterne maa ha jevne og glatte vægger, fri for frem-spring og fordypninger, og maa i den øvre ende være ildfast avdækket eller føres 0,20 m. over takflaten. Bygningskommisjonen kan tilstede fritagelse for ildfaste schaktvægger, naar der ikke drives nogen ildsfarlig bedrift i bygningen.

For heiser, som inde i bygninger forbinder over hinanden liggende gallerier, eller anordnes i trapperummene, er det ikke nødvendig at anvende schakter med tette vægger, naar disse

19 mai. erstattes av et gitter, som omslutter heisens dele saaledes, at mennesker ikke kan komme til skade. Gitterets maskevidde maa som regel ikke overstige 10 mm.

Alle utenfor schakten værende bevægelige maskindele skal være anbragt i laasfærdig rum eller beskyttes paa anden betryggende maate.

I lysgaarder, som er omgit av grundmurte vægger, kan der anlægges heiser, saafremt den i bygningsloven foreskrevne mindste størrelse av lysgaarder ikke derved indskrænkes.

Er heisen ikke begrænset direkte av lysgaardens vægger, maa den omgives av gitter efter bygningskommissionens nærmere bestemmelser.

Heiser paa bygningers yttermurer skal som regel omgives ved sin nedre ende (ved jorden) av et gitter, mindst 2 m. høit. Løvrig fastsætter bygningskommissionen de nærmere bestemmelser.

Føringer, beskyttelsestaker og lignende med bygningen fast forbundne dele maa utføres av ildfaste materialer.

5. Lysaapninger i schaktvægger skal være forsynt med vinduer, saaledes indrettet, at de ikke kan aapnes av uvedkommende. Lysaapning i væg eller dør, som ikke vender mot det fri, skal være forsynt med traadglas av mindst 10 mm.s tykkelse. Forbindelsesaapninger i de ildfaste schaktvægger maa forsynes med ildfaste dører (træ med tæt jernbelæg paa begge sider).

6. Gjennembrytning av gulv utenfor heisschakten for motvegger, taug, styringsindretninger eller lignende er, saafremt de er større end 200 cm.² i tversnit, kun tillatt, naar der mellem de enkelte gjennembrytninger anbringes ildfaste mantler i hele etagehøiden.

Til anlæg av schakt, gjennembrytning av gulv og andre med schaktanlæg forbundne bygningsarbeider i trappehus og paa bygningenes fasade utkræves stadskonduktørens tilladelse.

7. Ved vareheiser (§ 2 b), hvor heisbanen ikke i hele sin utstrækning er helt omgit av vægger eller gitter, skal heisstolen omgives med vægger eller gitter paa saadan maate, at varerne ikke kan falde ut.

Ved vareheiser med personbefordring og ved personheiser maa heisstolen paa alle sider være omgit av tette vægger eller av et solid gitter som i § 3, 3dje passus, nævnt, og oventil avdækkes paa samme maate, saa at de i heisstolen værende personer ikke kan skades ved nedfaldende gjenstande.

Heisstolens dør maa ikke slaa utad og skal under farten være lukket.

Ved vareheiser med personbefordring kan døren sløifes, naar indgangsaaapningen for heisstolen vender mot en schakt.

væg, som ikke har nogetsomhelst fremspring, og som ingen- 19 mai.
steds er mer end høist 5 cm. fjernet fra heisstolen.

8. Ved alle heiser skal der træffes saadanne foranstaltninger, at kun den dør, foran hvilken heisstolen er stanset, kan aapnes, og at heisen ikke kan sættes igang, medmindre alle dører i schakten er stængt. Dørene skal forsynes med skilt, for vareheiser merket med »Heis« eller lignende og med angivelse av heisens største tillatte belastning samt indeholdende forbud mot personbefordring, for vareheiser med personbefordring og for personheiser merket med »Personheis« eller lignende og med angivelse av heisens største tillatte belastning eller av højeste tillatte personantal. Saadanne skilt eller opslag anbringes ogsaa i selve stolen.

9. Ved vareheiser med personbefordring og personheiser maa bevægelseshastigheden ikke overstige 1,5 m. i sekundet.

10. Enhver heis, personheis og vareheis, skal være forsynt med 2 av hinanden uavhengige apparater, der automatisk stanser stolen i dennes højeste og laveste stilling. Apparaterne skal være saaledes konstruert, at de virker paa samme maate som den ordinære paadragsindretning. Mindst et av disse apparater skal fungere uavhengig av paadragsindretningen. Dette gjelder dog ikke heiser drevet med haandkraft.

11. Vareheiser skal forsynes med en anordning, som viser heisstolens stilling i samtlige etager.

12. Ved heiser, som blir bevæget av et direkte bærende stempel, maa forbindelsen mellem stempel og heisstol være saaledes utført, at heisstolen under ingen omstændighet ved en eller anden motvekt kan bli løftet av. I tilledningsrøret skal desuten like under stempelcylinderen anbringes en indretning, som i tilfælde av et rørbrudd i tilløpsledningen forhindrer heisstolen i at falde nedad med større hastighet end tillatt. Denne indretnings virkningsgrad prøves ved godkjendelsen paa den maate, at heisstolen i sin højeste stilling belastes til maksimumsbelastning og styringen derpaa pludselig aapnes.

13. Alle maskindrevne, med trommel (valse) for opvikling av taug, kjætting eller lignende forsynte vareheiser med personbefordring og personheiser skal være utstyrt med et apparat, som stanser maskineriet, naar bæretaugene (kjættingene) blir slakke eller brister.

14. Vareheiser med personbefordring og personheiser skal utelukkende kunne manøvreres fra selve heisstolen. Fra denne bestemmelse kan dog bygningskommissionen i spesielle tilfælde meddele dispensation.

15. Enhver heis, der ikke drives ved et heisstolen direkte bærende stempel, og som er bestemt for en løftehøide av mer end 3 meter, skal forsynes med a) et fangapparat saaledes for-

19 mai. bundet med de taug eller kjættinger, hvori stolen er ophængt, at det ved brudd paa et eller flere taug eller ved en nævneværdig forlængelse (strækning) av noget av disse straks fastklemmer stolen ved styringene (føringsskinnerne), b) en hastighetsregulator, der er saaledes forbundet med fangapparatet, at stolen fastklemmes, inden den i § 9 nævnte største tillatte hastighet for nedadgaaende overskrides. Disse bestemmelser skal dog ikke være til hinder for, at fangapparatet konstrueres paa anden maate, naar det i sig selv opfylder betingelsen om fangning ved overskridelsen av maksimalhastigheten. Fangapparatet prøves ved besigtigelsen ved at løse den nedadgaaende stol fra tauget (taugene, kjættingene) under største tillatte belastning og største tillatte hastighet. Under denne prøve maa stolen fastklemmes, efterat den er faldt høist 250 mm. Stoler med hastighetsregulator maa ikke kunne falde med større hastighet end 1,5 m. i sekundet. Ved heiser med remdrift skal stolen stanse eller høist gaa nedad med den største tillatte hastighet, om remmene under driften blir kastet av.

16. Ved vareheiser, vareheiser med personbefordring og personheiser maa heisstolen hange i mindst 2 taug, kjættinger eller lignende, som hver for sig ikke maa utsættes for større belastning end efter nedenstaaende formel:

$$P = \frac{d^2 \pi x}{4} \left(\frac{K_z}{n} \div 800\,000 \frac{d}{D} \right)$$

P = Den for heisen tillatte største belastning indbefattet heisstolens vegt.

K_z = Brudstyrke i kg. pr. cm.² (maa ikke overstige 14,000 kg. pr. cm.²).

n = En sikkerhetskoefficient, som ikke maa sættes mindre end 6 for wire rope.

x = Antal traader i hvert taug.

d = Diameter av hver traad i cm.

D = Den mindste tillatte trommel- eller skivediameter i cm. Denne diameter maa ikke være mindre end 40 ganger taugets diameter.

Tauget for ophængning av motvegten beregnes efter samme formel som for bæretaugene og med samme sikkerhetskoefficient.

For de til heiser benyttede taug maa fremlægges prøvecertifikat fra anerkjendt prøveanstalt.

Foruten angivelse av brudstyrken maa der foreligge den nødvendige opgave over taugets sammensætning saasom traaddiameter, antal traader m. v.

17. Alle motvegter maa føres (ledes) paa saadan maate, at

de hverken kan slingre ut av sin bane eller foraarsake skade 19 mai. ved at falde ned.

18. Vareheiser med personbefordring og personheiser maa kun benyttes under ledsagelse av en fører. Denne maa være mindst 18 aar gammel og være fortlørlig med heisens indretning og bruk. Herom skal eftersynsboken indeholde vidnesbyrd fra tilsynsmanden. Føreren maa derhos ved skriftlig erklæring i eftersynsboken paata sig ansvaret for heisens betjening. Han har nøie at følge den instruks, som utfærdiges for ham av bygningskommissionen.

19. For smaaheiser gjelder kun de i ovenstaaende paragraffer 3, 4 og 5 første punktum og i paragraf 6 andet punktum indeholdte forskrifter, fra hvilke bygningskommissionen desuten kan dispensere ved ganske smaa anlæg. Som ildfast schakt gjelder desuten for disse heiser schakt utført av træ, indvendig beklædt paa forsvarlig maate med jern og asbest.

20. Anlæg av kontinuerlige heiser (paternosterheiser) skal, uanset foranstaaende forskrifter, kunne tillates av bygningskommissionen paa de betingelser for anlæg, utstyr og drift, som den for hvert enkelt tilfælde finder nødvendig.

Ogsaa heiser indrettet efter trykknapsystem kan av bygningskommissionen tillates benyttet uten fører.

21. Ethvert heisanlæg, der agtes utført, skal anmeldes for stadskonduktøren.

22. Kontrollen med heisanlæg utføres av en eller flere tilsynsmænd, der ansættes av magistrat og formandskap efter bygningskommissionens indstilling.

23. Ethvert nyt anlæg maa, forinden det tages i bruk, underkastes en undersøkelse av den dertil beskikkede tilsynsmand, der kontrollerer, hvorvidt anlægget tilfredsstiller disse forskrifter, og som herunder foretar de i forskriftene paa-budte prøver. Efter besigtigelse og prøvning utsteder tilsynsmanden mot fastsat betaling en erklæring herom, der vedføies en av eieren anskaffet og av tilsynsmanden bekreftet tegning, beskrivelse og bæreevneberegning. Denne erklæring m. m. blir at indsende til stadskonduktøren. Tilsynsmanden har derhos at indføre erklæringen i en av eieren anskaffet og av politimesteren autorisert protokol (eftersynsbok) samt at meddele eieren en gjenpart av samme. Lignende gjenpart tilstilles det stedlige fabriktilsyn, saafremt anlægget henhører under dette. Tilsynsmandens erklæring kan av anlaggets eier indankes for bygningskommissionen.

24. Enhver indehaver av heisanlæg er ansvarlig for, at heisen kun benyttes, naar den er i fuld stand. Enhver, som betjener heisen, er forpligtet til under driften at benytte de bestemte sikkerhetsindretninger samt til at holde sig den for

19 mai. førere særskilt utfærdigede instruks efterrettelig. Denne instruks er enhver indehaver av heisanlæg forpligtet til at anskaffe og la opslaa i heisstolen.

25. Eftersyn ved den beskikkede tilsynsmand finder sted for vareheiser hvert aar, for vareheiser med personbefordring og for personheiser mindst én gang hvert halve aar.

Ogsaa heisanlæg, der er utført før disse forskrifters ikrafttræden, bringes i overensstemmelse med gjældende forskrifter snarest mulig — senest inden 1 — et — aar.

Ved eftersynet skal det undersøkes, om de heisanlæg, som er attestert i henhold til nærværende forskrifter, fremdeles er i overensstemmelse med disse, og om de ældre anlæg er saaledes indrettet og i saadan stand, at der ingen fare er at befrygte. Tilsynsmanden har at indføre resultatet av eftersynet i eftersynsboken, som skal have ved haanden ved enhver kontrolundersøkelse.

Forefundne mangler maa rettes inden en av tilsynsmanden fastsat frist. Finder tilsynsmanden, at heisanlægget er i faretruende stand, har han at forordne driftens øieblikkelige stansning, at indføre i eftersynsboken, at dette er skedd, og øieblikkelig at gi politiet fornøden underretning.

26. Ved overtrædelse av disse forskrifter forholdes som bestemt for overtrædelse av bygningsloven av 19 april 1899 §§ 29, 94, 95 og 96.

27. Disse forskrifter træder i kraft 1 måned efter deres stadfæstelse.

B.

Regulativ for den bykassen tilkommende betaling for anmeldelse, besigtigelse og prøvning av heisanlæg m. v.

Anmeldelse kr. 1,00

Prøvning:

» Smaaheiser » 5,00

» Vareheiser » 10,00

» Vareheiser med personbefordring » 20,00

» Personheiser » 20,00

Kan attest ikke utstedes efter første prøve, erlægges

» som tillæg for hver gjentagen besigtigelse » 5,00

Besigtigelse av reparert smaaheis » 5,00

Besigtigelse av andre reparerte heisanlæg » 10,00

Meddelelse av vidnesbyrd for en fører » 5,00

Aarlig eftersyn av vareheis » 10,00

½ aarlig eftersyn av person- og vareheis » 10,00

½ aarlig eftersyn av personheis » 10,00

Kongelig resolution

19 mai.

av 19 mai.

I henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation paa Molde bystyres beslutning i møte den 20 mars 1917 angaaende tillægsbestemmelse til bygningsloven (med de i Arbeidsdepartementets foredrag nævnte forandringer). — saalydende:

»Med kommunestyrets approbation kan reguleringskommissionen bestemme, i hvilken utstrækning en tomt kan tillates bebygget mot gaardsplads.

Bestemmelsen kan indankes for vedkommende regjeringsdepartement.«

Skrivelse fra Provianteringsdepartementet

21 mai.

av 21 mai,

hvorved i henhold til kongelig resolution av 9 februar 1917 fastsettes følgende bestemmelser for

utlevering og forbruk av bensin til motorbaater:

Det er forbudt at utlevere eller forbruke til motorbaater andet end petroleumsblandet bensin av ikke lavere specifik vekt end 770 gram. Dog tillates til startning og finere manøvrering utlevert eller forbrukt bensin av lavere specifik vekt i strengt nødvendig utstrækning efter departementets nærmere bestemmelse.

Denne bestemmelse træder i kraft fra og med 1 juni 1917.

Overtrædelse av bestemmelsen medfører straf (strl. § 339,2).

 Utgiver: Byraachef Young.

 Grøndahl & Søn's boktrykkeri, Kristiania.